

Advies Commissie Ouderenbeleid
Stad Utrecht

Postadres: Postbus 2158, 3500 GD Utrecht
Bezoekadres: Kaatstraat 1, Utrecht
Telefoon: 030 - 286 59 03
E-mail: ouderenadviescommissie@utrecht.nl
Website: www.aco-utrecht.nl

Gemeente Utrecht
T.a.v. het college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

cc.: Raadsfracties gemeente Utrecht

Utrecht, 13 oktober 2014

Onderwerp: Programmabegroting 2015
Ons kenmerk: 2014-8

Geachte college,

De Programmabegroting 2015 heeft de Adviescommissie voor het Ouderenbeleid stad Utrecht (ACO) met belangstelling gelezen.

Vanuit het perspectief van ouderen in Utrecht ziet de ACO twee ontwikkelingen waarover wij ons zorgen maken en waarvoor wij uw aandacht vragen.

I. Afstemming tussen MO en andere, aanpalende beleidsvelden

II. Dreigende tweedeling

I. Afstemming tussen MO en andere beleidsvelden

De ACO is positief over het hoofdstuk 8 Maatschappelijke Ondersteuning. Het beleid, ook voor ouderen, is helder beschreven en het geeft inzicht in de relatie met andere sectoren. Wat ons verbaasde, is dat in de andere hoofdstukken hiervoor nauwelijks aandacht is.

De ACO dringt er bij u op aan om deze integrale aanpak ook in de andere hoofdstukken en in het beleid van aanpalende beleidssectoren expliciet tot uitdrukking te laten komen. Decentralisatie van de zorg biedt immers juist de mogelijkheid om echt integraal beleid te ontwikkelen, plannen te maken en uit te voeren.

Daarom pleit de ACO voor het volgende.

I.1 Beoordeel ieder leegkomend terrein en gebouw op geschiktheid voor ouderenhuisvesting

Ook dit jaar is er veel aandacht voor studenten en starters binnen het hoofdstuk stedelijke ontwikkeling. Bekend is dat geschikte woningen voor ouderen in een vertrouwde omgeving steeds noodzakelijker worden de komende jaren. Mocht Utrecht met een enorm tekort komen aan geschikte woningen, dan zijn niet alleen de ouderen, maar ook de samenleving de dupe. En niet alleen financieel. Immers, de zelfredzaamheid van ouderen wordt steeds belangrijker in de komende tijd voor iedereen.

De ACO dringt er bij u op aan elk leegkomend terrein en gebouw te beoordelen op geschiktheid voor passende woningen/appartementen voor ouderen. Dat wil zeggen: een beoordeling op toegankelijkheid van de plek en de afstand tot sociale voorzieningen, winkels en openbaar vervoer. Nu de gemeente het systeem van woonservicezones (in Utrecht 'Welkome wijken') heeft omarmd,

dient de genoemde beoordeling een vast onderdeel te worden bij de ideeënontwikkeling voor elk leegkomend terrein of gebouw. De ACO wil graag met u meedenken en verder uitwerken hoe hieraan het beste invulling kan worden gegeven.

I.2 Behoud de verhuisadviseur

De aanstelling van de vorig jaar aangestelde verhuisadviseur is bijna ten einde. Gezien de resultaten is het te vroeg om deze functie de nek om te draaien. Juist stimulering van doorstroming uit gezinswoningen naar kleinere woningen zet de woningmarkt in beweging, hoe klein dit ook is.

I.3 Zorg dat de openbare ruimte toegankelijk en doorgankelijk is

De toegankelijkheid en doorgankelijkheid van openbare ruimten voor ouderen laat vaak te wensen over. Nu ouderen steeds langer zelfstandig (moeten) blijven wonen en het aantal ouderen groeit, heeft dat niet alleen gevolgen voor woningen maar ook voor de openbare ruimten.

Wij bevelen u aan om bij de planontwikkeling van openbare ruimten en de uitvoering expliciet aandacht te besteden aan de fysieke toegankelijkheid en doorgankelijkheid.

Dit kan gebeuren door Agenda 22 ook bij de inrichting van openbare ruimten onderdeel te laten zijn van het programma van eisen. Daarnaast is monitoring gewenst en introductie van prestatie-indicatoren. Wij zijn bereid om in overleg met u deze indicatoren te ontwikkelen binnen het kader van een inventarisatie van indicatoren op het gebied van diversiteit waaraan samen met Maatschappelijke Ontwikkeling wordt gewerkt.

I.4 Aandacht voor preventie bij gezondheidszorg

Bij de gezondheidszorg mist de ACO expliciete aandacht voor ouderen bij preventief werkende activiteiten. Zoals bekend uit onderzoek is draagt investeren in preventie bij aan het zo lang mogelijk goed zelfstandig kunnen functioneren van ouderen en het voorkomt of vertraagt de behoefte aan zorg.

Ad II. Dreigende tweedeling

In hoofdstuk 1.1 staat *"De inwoners, ondernemers en organisaties stelt het college centraal. Van hen, hun creatieve ideeën wil het college gebruik maken. Bewoners wil het college bij belangrijke vragen betrekken"*.

De Adviescommissie voor het Ouderenbeleid staat 100% achter dit uitgangspunt.

Voorwaarde is wél dat iedereen ook mee kán doen. Velen hebben de kennis, kunde en (financiële) mogelijkheid om hieraan mee te doen.

Wij krijgen signalen dat een bepaalde groep bewoners achterblijft en wij vrezen een tweedeling als de gemeente niet meer doet om juist die groep bewoners er bij te betrekken. Wederkerigheid is noodzakelijk.

Iets halen, meedenken en meedoen van bewoners kan alleen als de gemeente ook actief hiervoor input levert en participatie mogelijk maakt en stimuleert.

De ACO vraagt uw aandacht voor digitalisering en armoedebeleid.

II.1 Digitalisering (Hoofdstuk 1.1)

a. Houd niet te strak vast aan de volgtijdigheid van "click-call-face".

b. Blijf bepaalde groepen bewoners gericht mondeling en schriftelijk informeren.

c. Behoud daarom de mondelinge voorlichting voor ouderen die tot voor kort door de voorlichter Werk en Inkomen werd gegeven.

Te sterke en te snelle inzet op digitale communicatie tussen bewoners en gemeente.

Natuurlijk, de gemeente moet met z'n tijd mee. Maar besef bij het tempo van invoering dat het voor veel bewoners echt te snel gaat. Vooral voor ouderen. Zij haken af en dat is niet wat u wenst. De Nationale Ombudsman heeft na onderzoek van vele klachten, dit ook met zorg geconstateerd en gewaarschuwd.

Besef ook dat een derde van de bewoners >12 jaar (ca. 80.000) niet of zeer beperkt computervaardig is, laat staan internetvaardig. Tot deze groep behoren zo'n 20.000 ouderen. Juist deze groep heeft (communicatie met) de gemeente het hardst nodig!

Daarnaast is er nog een grote groep die niet of beperkt digitaal zelfredzaam is.

Deze Utrechters worden uitgesloten en/of ondervinden hoge drempels bij het verkrijgen van informatie en voor hen noodzakelijke diensten van de gemeente. Bijzondere Bijstand, toeslagen,

U-pas, Wmo-ontwikkelingen etc. kunnen immers alleen nog maar digitaal worden aangevraagd. Wat gebeurt er als mensen dat niet kunnen of er niet uitkomen? Zou dat de reden kunnen zijn waarom mensen bijvoorbeeld geen U-pas aanvragen? Het aantal verwachte U-pashouders is nu fors bijgesteld vanwege minder aanvragen dan was verwacht (46.000 naar 36.000).

I.2 Handhaaf het niveau van armoede bestrijding (p.133)

In Utrecht wonen ca. 8.000 ouderen die van een sociaal minimum of iets daarboven moeten rond komen. Een kwart van alle ouderen. Dat rondkomen wordt steeds moeilijker. Zeker nu de totale kosten voor armoedebestrijding met 1 mln. omlaag gaat. Hier komt nog bij dat ook andere uitkeringen en toeslagen – al dan niet door de gemeente - worden beperkt. Inmiddels wordt steeds duidelijker dat op de uitvoering en overhead moeilijk te bezuinigen valt. Daardoor is het gevaar groot dat toch – ondanks de mooie gedachten in het coalitie akkoord- bezuinigd gaat/moet worden op armoederegelingen.

Wij dringen er bij u op aan het basisniveau dat u heeft vastgesteld in de armoedenota te handhaven op creatieve manieren zoals de COSBO in haar inbreng bij de RIA op 30 september jl. heeft aangegeven.

De ACO is graag bereid een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Mr. M.M. (Mieke) van der Burg
voorzitter

tel: 06-22987711

E-mail: mmvanderburg@hotmail.com

Utrecht, een stad voor jong en oud!

Zorg dat iedereen mee kan (blijven) doen!

Dat betekent: het open houden van andere kanalen naast het digitale kanaal voor ouderen en daarmee ook voor anderen die niet goed mee kunnen komen op de digitale snelweg én expliciete aandacht voor ouderen bij alle betrokken sectoren (niet alleen bij MO).